

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A nemzeti munkaalapú képzési rendszerek teljesítményének javítása

(saját kezdeményezésű vélemény)

(2016/C 013/10)

Előadó: Dorthe ANDERSEN

2015. február 19-én az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság úgy határozott, hogy eljárási szabályzata 29. cikkének (2) bekezdése alapján saját kezdeményezésű véleményt dolgoz ki a következő tárgyban:

A nemzeti munkaalapú képzési rendszerek teljesítményének javítása

(saját kezdeményezésű vélemény).

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció 2015. szeptember 1-jén elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2015. szeptember 16–17-én tartott, 510. plenáris ülésén (a 2015. szeptember 16-i ülésnapon) 206 szavazattal 1 ellenében, 8 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1. A válság számos uniós tagállamban erősen sújtja a fiatalokat, óriási emberi, társadalmi és gazdasági károkat okozva. A magasabb ifjúsági munkanélküliség – amely egyáltalán nem újdonság –, strukturális problémákra utal, amelyek megnehezítik az iskolapadból a munka világába történő átmenetet.

1.2. A duális képzésen alapuló, jól működő szakoktatási és -képzési rendszerek előmozdítják a fiatalok foglalkoztatását, és segíthetik az – akár hátrányos helyzetű – fiatal nőket és férfiakat az említett átmenet zökkenőmentesebbé tételében.

1.3. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy nem létezik egyetlen bevált modell a duális képzésre; a cél a jól működő, magas színvonalú képzési megoldások ösztönzése.

1.4. Európai szinten:

1.4.1. Az EGSZB úgy véli, hogy szükség van egy olyan európai minőségértékelési eszközre, amely dokumentálja az előrehaladást, valamint a tagállamok által a szakképzési és duális képzési rendszerek teljesítményének javítása érdekében végrehajtott reformok hatásait.

1.4.2. Az EGSZB azt ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy – az érintett partnerekkel együtt – dolgozzon ki monitoring- és adatgyűjtési eszközöket, mérje fel, mi az, ami működik a tagállamokban, és azonosítsa a jól működő duális képzési rendszerek kulcsfontosságú elemeit. A cél a működőképes megoldások felmérése és kiértékelése, a szakképzési rendszerek minőségének biztosítása, valamint a duális képzés és a foglalkoztatás közti kölcsönös kapcsolat kiemelése.

1.4.3. A kiváló minőségű és a munkaerőpiac szempontjából releváns szakmai kompetenciák és képesítések a jövőben is a munkaerőpiac és Európa versenyképessége alapelemét képezik majd. Az EGSZB ezért EU-szintű célkitűzés meghatározását javasolja a szakképzést és a duális képzést illetően, amely a fiatalok foglalkoztatási lehetőségeinek a javításához vezethet. Ez egy megújított Európa 2020 stratégia része lehetne, és az EGSZB ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg a lehetőségeket.

1.4.4. Az EGSZB úgy véli, hogy az uniós szakképzési cél és az adatgyűjtés révén a tagállamok továbbra is jó úton haladhatnak afelé, hogy javítsák az oktatás színvonalát, és biztosítsák, hogy a fiatalok kedvező tapasztalatokat szerezzenek az oktatási rendszerről, és segítségével megszerezzék a munkaerőpiacon igényelt készségeket.

1.5. A tagállamok és a szociális partnerek:

1.5.1. Az EGSZB azt ajánlja, hogy azok a tagállamok, amelyek nem rendelkeznek jól működő duális képzési rendszerekkel, mérjék fel, milyen költségekkel járna ezek kifejlesztése azon előnyökkel összehasonlítva, amelyekkel ezek a vállalkozások versenyképessége és a fiatalok munkalehetőségei szempontjából járnának.

1.5.2. Az EGSZB hangsúlyozza az iskolák, képzési központok, szakszervezetek és vállalkozások közötti partnerségek fontosságát. A szociális partnerek döntő szerepet játszanak a jól működő duális képzési rendszerek minden szakaszában (tervezés, végrehajtás, nyomon követés, értékelés stb.). A szociális párbeszéd valamennyi szinten történő fokozása és jobb kihasználása hatékony eszköz lehet a duális képzési rendszer színvonalának javítására és vonzóbbá tételére.

1.5.3. Az EGSZB arra kéri a tagállamokat, hogy vezessék be, illetve vizsgálják felül a szakképzésben részt vevő tanárok, mentorok és oktatók szakmai fejlesztését, különös tekintettel a vállalati oktatókra, mivel ők kulcsfontosságúak a szakképzési rendszerek teljesítményének javításában.

1.5.4. Az EGSZB hangsúlyozza a munkáltatók szerepét, és úgy véli, hogy azok – köztük a kkv-k – jobban részt vesznek a tanulószereződéses gyakorlati képzési rendszerekben, ha ezek valóban megfelelnek igényeiknek, és ha jó kapcsolatuk alakul ki az iskolákkal. Az elkövetkező években olyan duális képzési rendszerek kialakítását kellene középpontba állítani, melyek lehetővé teszik a munkáltatók költséghatékony részvételét és fokozott szerepvállalását.

1.5.5. Az EGSZB azt ajánlja, hogy az európai szociális partnerek folytassák e téren megkezdett munkájukat, önálló munkaprogramjuk részeként.

2. Bevezető – A jelenlegi európai helyzet

2.1. A gazdasági válság súlyosan érintette az európai fiatalokat. 4,5 millió 25 év alatti fiatal állástalan⁽¹⁾, jóllehet egyes uniós országokban a nagyarányú ifjúsági munkanélküliség nem új jelenség; a válság egyszerűen csak súlyosbította. Az EU-ban a fiatalok munkanélküliségi rátája több mint kétszer olyan magas, mint a felnőtteké: 20,9 % szemben a 9,8 %-kal. Mintegy 7 millió olyan fiatal él Európában, aki állástalan, és oktatásban és képzésben sem részesül (ún. NEET-fiatal)⁽²⁾. A meglehetősen borús rövid távú gazdasági kilátásoknak megfelelően az ifjúsági munkanélküliség rendkívül magas szintet ért el egyes tagállamokban, óriási emberi, társadalmi és gazdasági költségekkel járva.

2.2. A munkanélküliség már a válság előtt is magasabb volt a fiatalok körében, mint a felnőttek között. Ez strukturális problémára utal az oktatási és képzési rendszerek és a munkaerőpiacok közti szorosabb kapcsolatok kialakítása terén. Egy másik e mellett szóló érv az, hogy sok országban, ahol magas az ifjúsági munkanélküliség, a munkáltatók nehezen találnak megfelelő készségekkel rendelkező munkavállalókat.

2.3. A helyzet javításához olyan új megközelítés szükséges, amely megszilárdítja a foglalkoztatás és a növekedés alapjait azzal a céllal, hogy magas színvonalú és a munkaerőpiac szempontjából releváns szakmai készségek és képesítések, továbbá jól működő munkaerőpiacok alakuljanak ki.

2.4. Jelentős különbségek vannak azonban az uniós tagállamok között abban, hogy milyen tapasztalattal rendelkeznek a fiatalok munkaerőpiacra juttatása kapcsán.

⁽¹⁾ Eurostat, 2015. március: Tények és adatok az ifjúsági munkanélküliségről

⁽²⁾ Eurostat [tesem150], 2014

2.5. Számos országban a szakmai képzésben részesültek képezik a munkavállalók többségét a magánszférában, de jelentős szerepet játszanak a közszférában is. Napjainkban Európa-szerte a felső tagozatos középiskolai diákok mintegy fele vesz részt szakképzési programban, és mintegy negyede kombinált, részben iskola-, részben munkaalapú tanulásban⁽³⁾. A fő kihívások abban rejlenek, hogy a minőség és relevancia javítása révén vonzóbbá tegyék a szakképzést.

2.6. Az EGSZB már számos véleményében⁽⁴⁾ kiemelte, hogy megfelelő feltételeket kell teremteni ahhoz, hogy a fiatalok – egy magas színvonalú szakoktatás és szakképzés elemeként – részt vehessenek különféle duális képzési formákban azzal a céllal, hogy könnyebbé váljon a számukra az oktatásból a munka világába való átmenet.

2.7. Az EGSZB fontosnak tartja a lendület fenntartását és annak biztosítását, hogy az egyes tagállamok – a szociális partnerekkel együttműködve – duális képzési elemek beépítésével kiigazítsák a szakképzési rendszereiket.

3. A fogalmak tisztázása – duális képzési rendszerek Európában

3.1. Jelen vélemény a duális képzési rendszerek szakképzésen belüli helyzetére összpontosít. A duális képzés különböző nemzeti modelleket lefedő gyűjtőfogalom. A Cedefop szerint a duális képzés olyan oktatás vagy képzés, amely az iskolában vagy képzési központban eltöltött időszakokat ötvözi a munkahelyekkel. A duális jelző a tanulási módok (iskolák/ szakképzési szolgáltatók és képzési vállalkozások, amelyek együtt felelősek az elméleti és gyakorlati képzés biztosításáért) és a szereplők (állami és magán) kettősségére utal.

3.2. Minden tagállam rendelkezik olyan rendszerrel, amely magában foglalja a munkavégzési elemet, azonban ezek minősége, eredménye és léptéke változó⁽⁵⁾. Például mennyi időt tölt a résztvevő a munkahelyen? Van-e szerződés a tanuló és a munkaadó között, illetve részesül-e díjazásban a tanuló? Milyen szerepet töltenek be a szociális partnerek?

3.3. Nem létezik egyetlen, „legjobb” modell, és a duális rendszer kialakulása számos gazdasági és társadalmi feltétel függvénye.

3.4. Napjainkban három fő módja létezik a szakképzésnek:

— A tanulószerveződéses gyakorlati képzések váltakozva ötvözik a vállalati alapú képzést az iskolai alapú oktatással, és országosan elismert képesítéshez vezetnek. A gyakornok általában szerződéses jogviszonyban áll a munkaadóval, és díjazásban részesül (mint pl. Ausztriában, Dániában és Németországban).

— Iskolai alapú szakoktatás és -képzés, munkahelyi képzéssel. Ennek keretében a szakoktatási és -képzési programok kötelező vagy választható elemeként rövidebb időszakokon át munkahelyi képzés valósul meg (pl. gyakornoki program, vagy munkahelyi kihelyezés), amely formális képesítéshez vezet.

— Iskolaalapú programok

3.5. A hangsúly a munkahellyel való szoros kapcsolaton, valamint a diák, az elméleti háttér, a gyakorlati tanulás és a munkahelyi fejlődés közti szinergiákon van.

⁽³⁾ Európai Bizottság, Oktatási és képzési jelentés, 2014. november

⁽⁴⁾ Konkrétan:

— EGSZB vélemény: A középiskola utáni szakképzés mint a felsőfokú képzés vonzó alternatívája (HL C 68., 2012.3.6., 1. o.).

— EGSZB vélemény: A szakmai gyakorlatok minőségi keretrendszere (HL C 214., 2014.7.8., 36. o.).

— EGSZB vélemény: A fiatalok foglalkoztathatósága – a képzés és az ágazati igények összehangolása megszorítások idején (HL C 311., 2014.9.12., 7. o.).

— EGSZB vélemény: A fiatalok foglalkoztatását célzó intézkedések – legjobb gyakorlatok (HL C 424., 2014.11.26., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament tanulmánya: „Duális oktatás – Híd a zavaros vizek felett”, 2014. június.

4. Az európai szakpolitikai háttér

4.1. Az Európai Tanács 2013. június 27–28-i ülésén⁽⁶⁾ megállapodás született az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelemre vonatkozó új stratégiáról, amelynek egyik célja „a magas színvonalú tanulószereződéses gyakorlati képzések és a munkaalapú tanulás” ösztönzése. 22 tagállam kapott országspecifikus ajánlást szakoktatási és -képzési rendszerének oly módon való kiigazítására, hogy nagyobb súlyt fektessen a munkaalapú képzési elemekre és a magas színvonalú tanulószereződéses gyakorlati képzésekre.

4.2. Uniós szinten egy sor intézkedést hoztak. Például ifjúsági garanciaalapot hoztak létre, ESZA-forrásokat különítettek el a tanulószereződéses gyakorlati képzések – és így a duális képzési rendszer – országos szintű fejlesztésére, továbbá megalakították a tanulószereződéses gyakorlati képzés európai szövetségét.

4.3. Az ifjúsági foglalkoztatásra vonatkozó, 2013. júniusi intézkedési keretükben⁽⁷⁾ az európai szociális partnerek emellett kiemelték a munkaalapú tanulási modelleket, így a duális képzési rendszerek szerepét.

4.4. A lett elnökség a bruges-i közlemény felülvizsgálatának részeként öt teljesítendő célkitűzést hagyott jóvá. E célok közül az első a munkaalapú tanulás előmozdítása lesz, különös tekintettel a tanulószereződéses gyakorlati képzésre⁽⁸⁾.

5. Duális képzés: híd a szakmai élet felé

5.1. A Cedefop és az Európai Bizottság tanulmányai szerint például pozitív összefüggés áll fenn a duális képzésen alapuló szakképzési rendszerek és a fiatalok foglalkoztatása között⁽⁹⁾.

5.2. A tapasztalatok és a számadatok egyértelműek. A duális képzési elveken alapuló, releváns és vonzó szakképzési rendszerrel bíró országok jobb teljesítményt nyújtanak a fiatalok munkaerőpiacra segítése kapcsán. Néhány ország, például Ausztria, jó példát mutat emellett a hátrányos helyzetű fiatalok képzési lehetőségei terén, munkavégzési segítséget nyújtva nekik, illetve biztonsági hálót kínálva a gyakornokok számára.

5.3. A jól működő duális képzési rendszer kezdeti munkatapasztalatot nyújt a fiatalok számára, és így vonzóbbá teszi őket a vállalkozások és a jövőd munkáltatók szemében. Németországban a gyakornokok több mint 2/3-a ugyanannál a munkáltatónál marad a tanulószereződéses szakmai gyakorlata befejezését követően⁽¹⁰⁾. Dániában az adatok⁽¹¹⁾ szerint a szakképzésben részesült tanulók azok között vannak, akik a leggyorsabbak találnak új munkahelyet elbocsátás esetén, és sokan saját vállalkozást indítanak.

5.4. A szakképzést és a tanulószereződéses gyakorlati képzést azonban sok fiatal és szülő nem érzi ugyanolyan vonzóknak, mint a felsőoktatási képzést, vagy csupán hagyományos fizikai munkának tekinti őket. Feledésbe merült a „versenyképes tudás”, amely a duális képzés során szerezhető meg. Az lenne a cél, hogy a fiatalok előtt ne csak egy karrier lehetőség álljon nyitva, hanem továbbfejleszhető versenyképes tudásra is szert tegyenek.

5.5. A felülvizsgált Európa 2020 stratégia részeként fontolóra kellene venni egy uniós célkitűzés bevezetését a diákok szakképzésben és duális képzésben való részvételének arányára vonatkozóan. Ez jobban felhívna a figyelmet a duális képzés és a tanulószereződéses gyakorlati képzés foglalkoztathatóságát növelő és befogadó jellegére.

5.6. E célkitűzésnek magas szintűnek kell lennie tekintettel a fenti képzéstípusok által a foglalkoztatásra bizonyítottan gyakorolt kedvező hatásra, és figyelembe kell vennie a középszintű képesítéssel rendelkező, szakképzett munkaerő iránti jövőbeli munkaerő-piaci igényeket.

⁽⁶⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-104-2013-EXT-1/hu/pdf>

⁽⁷⁾ https://www.etuc.org/sites/www.etuc.org/files/201306_Framework_of_Actions_Youth_Employment_1.pdf

⁽⁸⁾ Rigai elnökségi következtetések, 2015. június 22.

⁽⁹⁾ Például: Cedefop – A szakképzés munkaerő-piaci hatásai Európában, 2013; Európai Bizottság – 2014. évi oktatási és képzési figyelő; OECD – Tanulás a munkáért – Szakképzési áttekintés, 2010.

⁽¹⁰⁾ Germany Trade & Invest, DIHK, Szövetségi Oktatási és Kutatási Minisztérium, IAB, Szövetségi Statisztikai Hivatal, 2013.

⁽¹¹⁾ <http://www.da.dk/bilag/AMR09%2CArbejdsmarkedssrapport%202009.pdf>

5.7. Imázsának és vonzerejének javításához közös erőfeszítés szükséges az iskolák, képzési központok, vállalatok, szociális partnerek és politikusok részéről. A szakképzést nyújtó iskoláknak és a képzési központoknak jobban kell alkalmazkodniuk a változó munkaerő-piaci igényekhez és gazdasághoz. Ösztönözni lehetne, hogy a készségekkel kapcsolatban vetélkedőket rendezzenek és magatartásmintákat mutassanak be abból a célból, hogy bizonyos készségek, illetve iskolák kiemelésével lelkesítsék a fiatalokat. Az ilyen rendszerek vonzóbbá tehetők egyrészt felsőoktatási lehetőségek megnyitásával annak elkerülésére, hogy a diákok és a szülők zsákutcának tekintsék a tanulószereződéses gyakorlati képzést, illetve az olyan EU-n belüli mobilitási programok ösztönzése révén, mint az „Erasmus +”.

5.8. A duális képzési rendszerek jobb megértése és imázsának javítása szempontjából nagyon fontosak a színvonalas és korai pályaaorientációs és tanácsadó szolgáltatások.

5.9. A tanárok is szerepet játszanak a duális képzési rendszerek vonzóbbá tételében, és közvetlen hatást gyakorolnak a fiatalok szakképzésről alkotott véleményére. A szakképzésbeli tanári pályára is vonzó lehetőségeként kell tekinteni. Ennek egyik módja annak biztosítása, hogy a szakképzésben részt vevő tanárok szakmai és didaktikai készségeit folyamatosan frissítsék, az iskolák és vállalatok közötti együttműködést pedig javítsák annak érdekében, hogy a tanárok mindig tisztában legyenek a vállalatok igényeivel, mindenkori munkamódszereivel, új technológiáival stb.

5.10. A duális rendszerben alapvető minőségbiztosítási követelményként kell bevezetni azt, hogy egy képzett és motivált munkatárs mentorként vagy betanítóként tevékenykedjen a vállalatnál. A vállalati oktatók felelősségét jobban középpontba kell állítani. A kialakítandó kompetenciák egyértelműbb és részletesebb leírása javíthatja a munkaalapú tanulás minőségét.

6. A szakoktatási és szakképzési rendszerek és szakpolitikák folyamatos, adatokon alapuló nyomon követése és értékelése

6.1. Számos eddigi felmérés szerint például a német, svájci és osztrák duális képzési rendszerek jól működnek abból a szempontból, hogy megfelelő képzést nyújtanak a fiatalok számára, és kellően hozzásegítik őket a munka világába való átlépéshez. De nincs „egyetlen bevált modell” – a cél sikeres struktúrák és gyakorlatok azonosítása.

6.2. A háttérrel, tartalomról és eredménnyel való átláthatóbb tájékoztatás hozzájárulhatna a jól működő duális képzési rendszerek fő elemeinek meghatározásához. Bár a legtöbb tagállam és a Cedefop gyűjt adatokat a szakképzésben részesültek foglalkoztathatóságáról, azokat hatékonyabban lehetne alkalmazni a rendszerek – és így a duális képzés – továbbfejlesztésére.

6.3. A „munkaalapú tanulás” részaránya például az uniós foglalkoztathatósági referenciamutató egy változója lehetne. A duális képzésre vonatkozó uniós referenciamutató kiemelhetné az összefüggést a duális képzési rendszerek és a fiatalok foglalkoztatása között. A referenciamutatóhoz szükséges adatokat a munkaerővel kapcsolatos, éves felmérés keretében lehetne összegyűjteni.

6.4. Az Eurostat (Eurobarométer) a Cedefoppal együttműködésben módszeresebb felmérést végezhetne azokról a fiatalokról, akik részt vettek valamilyen szakoktatásban, illetve képzésben, és rendelkeznek az igényelt készségekkel. A felmérés arra is kitérhetne, hogy a vállalkozásoknál folytatott duális képzés hogyan segített e készségek elsajátításában.

6.5. Hasznos lehetne összehasonlítható nemzeti adatokat gyűjteni, amelyek alapján az országok teljesítménye értékelhető a különféle európai duális képzési rendszerek megvalósításának és eredményeinek tekintetében. A Cedefop, a Eurostat és az Európai Bizottság már ma is gyűjt adatokat az „Oktatás és képzés 2020” és a koppenhágai stratégia keretében, azonban az EU-nak olyan egységes eszközre van szüksége, amely tükrözi a jelenleg számos tagállamban zajló reformok előrehaladását és hatásait, a tagállami szakképzési rendszerek teljesítményének és minőségének javítása érdekében.

Az EGSZB szerint egy ilyen minőségértékelési eszköznek legalább az alábbi szakpolitikai kérdésekre választ kellene adnia:

— Hogyan és miért vezet a duális képzés magasabb szintű foglalkoztatáshoz?

- Elősegíti-e a duális képzés a munkaerő-piaci problémák csökkenését, és így az állástalan időszakok rövidülését, valamint a készségkereslet és -kínálat jobb megfelelését?
- Hogyan vezethet a duális képzés a mobilitás fokozódásához a különböző ágazatokon belül és azok között egyaránt?

6.6. Egy viszonylag egyértelmű paraméterek időalapú együttesét kiindulási pontként lehetne használni színvonalasabb elemzések elvégzéséhez, ugyanakkor az egyes országokban végbemenő fejlemények nyomon követésére is fel lehetne használni azzal kapcsolatban, hogy a szakoktatási és szakképzési rendszereket hogyan igazítják hozzá a duális képzés elveihez és előnyeihez. Egy ilyen jellegű adatplatform információi továbbá a tanulószerveződéses gyakorlati képzés európai szövetségének munkájában, valamint az EQAVET referenciakerettel kapcsolatos munkában is felhasználhatók.

7. A tagállami duális képzési rendszerek teljesítményének javítása és a vállalatok bevonása

7.1. Számos kihívást még mindig nem vesznek komolyan, például a képzés színvonala és gazdasági relevanciája szempontjából.

7.2. A tanulószerveződéses gyakorlati képzés fontos szerepet játszik a vállalkozások készségigényeinek teljesítésében és a fiatalok munkaerőpiacra lépésének elősegítésében. A gyakorlati képzések számos előnyt kínálnak a munkaadók számára, többek között a készségkereslet és a készségkínálat összehangolását, amely a vállalati képzésnek, az új ismereteknek és perspektívának köszönhető. A teljes körű tanulószerveződéses képzés számos joggal és kötelezettséggel jár minden érintett számára.

7.3. A vállalatoknak a jövőbeli képzett munkaerőbe való befektetésként kell rá tekinteniük, és felelősséget kell vállalniuk a fiatalok tényleges képzéséért. Ahhoz azonban, hogy a cégek – és így a kkv-k – befektetésnek láthassák az ilyen gyakorlati képzést, biztosítani kell, hogy nagyobb beleszólásuk legyen a rendszer és azon belül a tanterv kialakításába.

7.4. Egyes munkaadók attól tartanak, hogy a gyakornokok betanításának a költségei meghaladják a hasznát, de változtatni kell e szemléleten. Egy svájci költség-haszon elemzés szerint egy gyakornok termeléshez való hozzájárulása több mint 6 000 euróval haladja meg a vele járó kiadásokat (a munkabéret is beleszámítva) a gyakorlati időszak során ⁽¹²⁾. A BUSINESSEUROPE is költség-haszon értékelést végez jelenleg a tanulószerveződéses gyakorlati képzésekről.

7.5. Egyes országokban tehermegosztási alapot hoztak létre, amelynek keretében a vállalatok bizonyos összeget befizetnek az alapba az iskolában töltött órák, illetve a közlekedési költségek ellentételezésére (Dánia: Arbejdsgivernes uddannelsesbidrag), Ausztriában a cégek bónuszt kapnak a jó értékelésben részesülő betanított gyakornokok után. Az ausztriai Vorarlbergben működik egy tehermegosztási modell, amelynek keretében a vállalkozások a gyakornokok bérösszegének 0,2 %-át befizetik egy képzési alapba. Miután a képzést 18 hónap elteltével értékelik, a jó gyakorlati képzést nyújtó vállalkozások bónusz formájában kompenzációban részesülnek.

7.6. A költség-haszon elemzés eredményei azonban a különböző ágazatokban és szakképzési rendszerekben eltérőek lehetnek. A nemzeti képzési rendszereket ezért folyamatosan értékelni kell, és adott esetben ki kell igazítani őket, hogy elősegítsék az európai vállalatok versenyképességét. A jobban összehasonlítható minőségértékelési eszközök szintén segíthetik ebben a tagállamokat.

7.7. Ugyanilyen fontos a tanulószerveződéses gyakorlati képzések és a duális képzési rendszerek – a munkafeltételekre is vonatkozó – megfelelő minőségértékelése és -biztosítása, amelyben a szociális partnerek is szerepet játszhatnak. A szociális partnereket mindenképp be kell vonni a duális képzésre vonatkozó nemzeti rendelkezések kidolgozásába. A szociális partnerek a kollektív tárgyalások megfelelő hagyományait is felhasználhatják annak érdekében, hogy biztosítsák a színvonalas tanulószerveződéses gyakorlati képzések és egyéb munkaalapú rendszerek működését. A fiatalok vállalaton belüli képzéséből és jólétének garantálásából a szakszervezetek és szakszervezeti küldöttek is jelentősebb részt vállalhatnak.

Kelt Brüsszelben, 2015. szeptember 16-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Henri MALOSSE

⁽¹²⁾ EENEE Policy Brief, 2012. november, 2012/3. sz., „A tanulószerveződéses gyakorlati képzésből egyaránt hasznot húzhatnak a vállalkozások és a gyakornokok”, Stefan C. Wolter, Berni Egyetem.